

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.III.37.292/2025/2.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó előadó bíró, Dr. Bérces Nóra bíró, Dr. Kovács András bíró, Dr. Sugár Tamás bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes képviselője: dr. Nemes Ákos Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Nemes Ákos ügyvéd cím2)

Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala (cím3)

Az alperes képviselője: kamarai jogtanácsos

A per tárgya: fogyasztóvédelmi ügyben indult jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes, 6. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: a Fővárosi Törvényszék 2025. február 6-án kelt 105.K.703.365/2024 /5. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes a BP/2200/02654/5/2024. számú határozatában figyelmeztette a felperest a alkohol tartalmú italt óriásplakát, óriásháló, valamint papír- és digitális city light plakát felületeken reklámozó „idézet” szabályszegést megvalósító szlogen miatt. Egyidejűleg kötelezte a jogsértés megszüntetésére és felszólította, hogy a jövőben tartózkodjon a közigazgatási szabályszegés elkövetésétől azzal, hogy ellenkező esetben fogyasztóvédelmi bírságot szab ki.

[2] Döntését a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Grt.) 18. § (1) bekezdés e) pontjára alapította. Kifejtette, hogy a siker társadalmi státuszt jellemez, a társadalmi siker pedig a népszerűség fokmérője. Az embernek minél több barátja van, annál népszerűbb és társadalmilag annál sikeresebb. A szlogen üzenete az, hogy a baráti kapcsolatok kialakításában az ital fogyasztása fontos szerepet játszik, az az egyén társadalmi sikerének egyik módját kínálja.

[3] A felperes keresettel támadta az alperes határozatát.

A jogerős ítélet

[4] A törvényszék ítéletével az alperes határozatát megsemmisítette.

[5] Mindenekelőtt rögzítette, hogy az alperes hatásköre kiterjedt arra, hogy a reklámot (szlogent) a Grt. rendelkezésének való megfelelés szempontjából vizsgálja. A felperest a megelőző eljárásba ügyfélként bevonta, a felperes az ügyféli jogait gyakorolni tudta. Az Ákr. felperes által kiemelt alapelvi rendelkezései nem szenvedtek sérelmet a megelőző eljárásban.

[6] A Grt. 18. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt releváns társadalmi siker fogalmát az alperes a szlogenben megjelenő barátság fogalmával azonosította, és ebből jutott arra a következtetésre, hogy a véletlen és az annak ellenkezőjére vonatkozó kifejezésekkel együtt a reklám azt a benyomást kelti, hogy az ital fogyasztása hozzájárul a társadalmi sikerhez.

[7] A Grt. kiemelt rendelkezésében szereplő „benyomás” más szóval az adekvát asszociációt jelenti, vagyis azt, hogy a reklámozott alkohol fogyasztása és a társadalmi siker közötti képzettársítás bárki számára nyilvánvaló legyen. A szlogenben az ital ugyan nincs nevesítve, de a képi elemekkel együtt nem vitás, hogy a reklám célja az ital népszerűsítésére, annak fogyasztására irányul.

[8] A társadalmi siker azonban olyan absztrakt fogalom, aminek konkrét megnyilvánulása mindig valamilyen jó eredménnyel járó, szerencsésen véghez vitt vagy másokban tetszést kiváltó tevékenységet, alkotást jelent. A siker fogalma nem redukálható arra, hogy az emberek elvont fogalmakról – mint amilyen a barátság is – jót vagy rosszat gondolnak-e. A társadalmi siker valóban kifejez népszerűséget, azonban ez is csak a társadalom tagjai által elismert tevékenység eredményére (különösen a művészeti, tudományos, sport, gazdasági vagy közéleti pályákon), nem pedig – a határozatban alapvető emberi értéknek hivatkozott – elvont fogalomra vonatkozik.

[9] Tévesnek minősítette ezért azt határozati megállapítás, hogy a barátok nagy száma és a társadalmi siker ugyanazt jelenti, valamint az is, hogy a népszerűség és a barátok száma egyenesen arányos. A sikert ugyanis nem önmagában a sok barát és a barátkozás képessége jelenti, hanem az a jó eredmény, amit az egyén – vagy barátokkal vagy azok nélkül – a társadalomban elér. A társadalmi siker sok barát nélkül is elérhető, a sok új barát pedig önmagában nem keletkeztet társadalmi sikert.

[10] A szlogennek kétségtelenül tulajdonítható az ital fogyasztása és az új barátság közötti okozatra utaló jelentés, azonban a szlogen és a reklám egésze nem fejez ki annál többet, mint ami az emberi történelemmel egyidős (mértékletes) alkoholfogyasztás társadalomban elismert funkciójának – egyéni belső feszültség oldása, a kapcsolatteremtő képesség és a hangulat javulása – megfelel.

[11] A reklám semmilyen társadalmi sikert nem ír le és nem mutat be, az új barátokra és a jókedvű társaságra vonatkozó szöveges és képi elemek ily módon nem értelmezhetők.

A felülvizsgálati kérelem

[12] Az ítélettel szemben jogszabálysértésre hivatkozással az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet kérve elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, az eljárás bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását.

[13] Felülvizsgálati kérelme befogadhatósága okaként a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontjára hivatkozott.

[14] E körben statisztikai adatokkal is alátámasztottan arra hivatkozott, hogy Magyarországon a legmagasabb az alkoholfogyasztási zavarok előfordulási gyakorisága, ugyanis a teljes népesség 21,2 százaléka érintett. Magyarországon az alkoholizmus nagyon komoly problémát jelent, ezért az alperes álláspontja szerint kiemelt társadalmi jelentősége van annak, hogy az egyébként szigorúan szabályozott alkoholreklámok, amelyek rendeltetésüknél fogva az alkohol fogyasztására kívánnak ösztönözni, megfeleljenek a jogszabályi előírásoknak, és ne keltsenek olyan benyomást, mintha az alkohol fogyasztása hozzájárulna a társadalmi sikerhez.

[15] Az ügy érdeme körében kifejtette, nem azonosította kizárólagosan a társadalmi sikerrel azt, ha sok barátja van az egyénnek, mindössze azt állította, hogy a társadalmi siker egyik összetevője a barátok megléte, és azok nagy száma.

[16] A társadalmi siker fogalma sokrétű, és az idők folyamán változott is a jelentéstartalma. Részletesen kifejtette annak összetevőit, egyes kultúrákban eltérő jelentéstartalmait, elérésének útjait. Hangsúlyozta, a sok barát megléte pozitív jel és hozzájárulhat a társadalmi sikerhez, de nem az egyetlen mérvadó tényező.

[17] Továbbra is fenntartotta azon határozati álláspontját, hogy a felperes gazdasági reklámja azt a benyomást kelti, hogy a felperes termékének fogyasztása megkönnyíti a barátkozást, mert e nélkül nem tudna, vagy csak lényegesen nehezebben tudna a fogyasztó új barátokkal megismerkedni. Ennek következtében pedig az alkoholos ital (whisky) azt a benyomást kelti, hogy nagyobb valószínűséggel tesz szert társadalmi sikerre az egyén, mint az alkoholos ital fogyasztása nélkül.

[18] Nemcsak a vállalkozásoknak, hanem a bíróságoknak is körültekintően kell alkalmazniuk a szabályokat, tilalmakat. Nem férhet meg az a bírói jogalkalmazás, amely megfelelő jogi indoklás nélkül, mintegy kinyilatkoztatva, de nem megmagyarázva alkot véleményt a reklámról, és az abban szereplő szöveges tartalom társadalomban elismert funkciójáról, és a mértékletes alkoholfogyasztás reklámozásáról. Az indokolási kötelezettségének megszegésével ezért álláspontja szerint a törvényszék megsértette a Kúria Kfv.35.196/2023/7. számú (BH2024.97.) ítéletében és a Pfv.21.347/2011/11. számú (BH2012. 173.) ítéletében foglaltakat.

A Kúria döntése és jogi indokai

[19] A felülvizsgálati kérelem befogadása nem indokolt.

[20] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[21] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[22] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet – az alperes befogadási kérelmében megjelölt indokok mellett – a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta és megállapította, hogy a befogadás feltételei nem állnak fenn.

[23] A felülvizsgálati bíróság mindenekelőtt hangsúlyozza, a befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. Ebből következően a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia.

[24] Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére hivatkozás, az, hogy az alperes nem ért egyet az abban foglaltakkal, nem alapozza meg a befogadást.

[25] A Kúria kiemeli azt is, hogy a felülvizsgálati eljárás során elvi jelentőségű jogkérdésekben dönt. Az, hogy az eljáró bíróság bizonyos kérdésekben nem fogadta el valamely fél, jelesül az alperes érveit, nem indokolja a felülvizsgálati kérelem befogadását.

[26] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerint a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor van helye, ha a felmerült elvi jogkérdés az egyedi ügyön túlmutató jelentőséggel bír vagy a társadalom szélesebb körére bír jogi hatással. A befogadás viszont ezekben az esetekben is csak akkor indokolt, ha a Kúria az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást (Kfv.I.37.471/2023/2., Kfv.II.37.590/2023/2.; Kfv.II.37.596/2023/2.; Kfv.VII.45.059/2023/2.; Kfv.VII.45.115/2023/3.).

[27] A Kúria nem vitatva az alkoholfogyasztás hatásának társadalmi jelentőségét arra a következtetésre jutott, hogy a felperes egyedi ügye (konkrét reklámszlogenre vonatkoztatva a társadalmi siker meghatározása) körében társadalmi jelentőség még közvetetten sem

megállapítható. Miután a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálni, ezen jogegységre vonatkozó követelményből eredően a felvetett jogkérdés különleges súlyát, illetve társadalmi jelentőséget is jogi szempontból lehet értékelni. A befogadás ebben az esetben nem alapulhat kizárólag gazdasági, szociológiai, vagy egyéb, jogértelmezéssel le nem képezhető állásponton. Márpedig a társadalmi siker definiálása körében kifejtett alperesi felülvizsgálati érvek pontosan ilyen álláspontokat fejtettek ki.

[28] A Kúria mindemellett nem észlelte a felülvizsgálati kérelemben foglalt jogkérdés tömeges számban történő előfordulását sem.

[29] A befogadási okok körében az alperes nem hivatkozott kifejezetten a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontjára, azonban a felülvizsgálati kérelmében kifejtettek szerint az indokolási kötelezettség megszegésével a törvényszék eltért a Kúria Kfv.35.196/2023/7. számú (BH2024.97.) és a Pfv.21.347/2011/11. számú (BH2012. 173.) ítéletében foglaltaktól.

[30] A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerint a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor lehet helye, ha a jogerős ítélet a Kúria közzétett határozatában kifejtettektől eltérő jogértelmezésen alapul.

[31] A Kúria kiemeli, a felülvizsgálati kérelem befogadásához szükséges jogegység kérdését mindig a konkrét ügyszöveghez, az abból fakadó konkrét jogértelmezéshez képest kell vizsgálni. A jogegység követelményének teljesülése szempontjából ezen okra hivatkozásnál is elsődleges feltétel az ügyazonosság megléte. Ha nincs meg a támadott és a hivatkozott ügyek között az ügyazonosság, rájuk nézve nem értelmezhető a jogegység követelménye.

[32] A Kúria szerint az alperes által felhívott kúriai határozatok és azok alperes által megjelölt rendelkezései, amelyek általánosságban arról szólnak, hogy az ítélet indokolásából ki kell tűnnie, hogy a bizonyítékok mérlegelése során melyek voltak azok a körülmények, amelyeket a bíróság irányadónak vett, nem indokolják a felülvizsgálati kérelem befogadását. Az ügy érdemére tartozó jogszabályok téves értelmezésére, a bizonyítékok mérlegelésének vitatására vonatkozó előadások – főszabály szerint – nem teszik lehetővé még a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpont szerinti eljárásjogi hiba miatti befogadást sem.

[33] A jogerős határozatot hozó bíróság indokolási kötelezettségének nem teljesítésre alapított befogadási ok esetében irányadó, hogy a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolásának kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása. A befogadás megengedhetőségéről való döntés során, erre történő hivatkozás esetén, a Kúria arra van tekintettel, hogy a bíróság indokolási kötelezettsége az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre nézve teljesült-e vagy sem. Az indokolás jogszerűsége a befogadásról való döntés során nem vizsgálható.

[34] E vizsgálat során a Kúria arra a megállapításra jutott, hogy a jogerős ítélet tartalmazza azon jogi indokokat, amelyekre a törvényszék döntését és jogértelmezését alapította, ezért a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja sem alapozhatta meg a felülvizsgálati kérelem befogadását.

[35] Összességében a Kúria megállapította, hogy az alperes felülvizsgálati kérelme felsőbbbírósági iránymutatást igénylő kérdést nem vetett fel, ezért a Kúria a rendkívüli jogorvoslati eljárásnak minősülő felülvizsgálati eljárás lefolytatására nem látott indokot.

[36] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdés alapján megtagadta.

Az alkalmazott jogszabályok

[37] Kp. 118. § (1) és (2) bekezdés

A döntés rövid tartalma

[38] A felülvizsgálati kérelem befogadása körében nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálni, ezen jogegységre vonatkozó követelményből eredően a felvetett jogkérdés különleges súlyát, illetve társadalmi jelentőséget is jogi szempontból lehet értékelni.

Záró rész

[39] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

[40] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadása tárgyában a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tanácsban, tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2025. május 14.

Dr. Sperka Kálmán s. k.

a tanács elnöke Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó s. k.

előadó bíró

Dr. Kovács András s. k.

bíró

Dr. Sugár Tamás s. k.

bíró

Dr. Bérces Nóra s. k.

Kúria
III.Kfv.37.292/2025/2

7

bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő